

HSN - sammanställning av yttranden till revisionen under 2023 och 2024 inför arbete med intern kontroll

Sammanställning av de yttranden nämnden lämnat till revisionen i de granskningar som gjorts under 2023 och så här långt under 2024. Här nedan hittar du nummer samt vad som granskats, vad revisionen påpekat samt nämndens svar.

HSN 914-2023 GDPR, InfoSäk, ITSäk

- **Revisorerna anser att styrelsen ska säkerställa tillräcklig uppföljning och kontroll av verksamheternas hantering av personuppgifter och att policyer, riktlinjer och rutiner följs.**

Dataskyddsombudet har presenterat en kontrollplan för året 2023 samt en granskningsrapport för 2022. I kontrollplanen ingår bland annat att följa upp styrande dokument och följsamhet till dessa. Syftet med detta är att verksamheterna själva skall systematiskt följa upp arbetet med GDPR.

- **Inför en standardiserad process för att identifiera risker inom IT-och informationssäkerhet.**

Framtagande av en standardiserad process för att genomföra riskanalyser inom information- IT och cybersäkerhet har utvecklats i arbetet med övergripande riskanalysen för informationssäkerhet där regionen tagit fram en grund för en process som ska utvecklas.

- **Säkerställ tillräcklig uppföljning och kontroll av verksamheternas arbete med IT och informationssäkerhet och att policyer, riktlinjer och rutiner följs.**

Årligen görs en informationssäkerhetsberättelse som följer upp verksamheternas arbete med informationssäkerhet på vissa områden.

Regionen ska fortsätta utveckla sitt ledningssystem för informationssäkerhet med dess komponenter, där kontroll och uppföljning av verksamheternas informationssäkerhetsarbete är en av delarna. Den ena delen av kontroll och uppföljning handlar om att följa upp verksamheternas kontinuerliga informationssäkerhetsarbete. Hur uppföljningsstrukturen ska utvecklas är i en pågående utredningsfas, och det planeras att ta fram en ännu tydligare struktur för detta.

HSN 1185-2022

Uppskjuten vård

- **Säkerställ en mer utvecklad uppföljning med fördjupade analyser av behovet av vård och behovet av insatser.**

Nämnden instämmer i att fokus på vårdgarantin kan skapa undanträngningseffekter för patienter med stora och komplexa vårdbehov. Därför avser Hälso- och sjukvårdsnämnden att uppdra till förvaltningen att ta fram ändamålsenlig statistik för att i nuläget kunna följa upp vården av patienter med kronisk sjukdom och patienter med löpande vårdbehov med ett tillgänglighetsperspektiv. Vidare avser nämnden att följa detta som en riskfaktor i Internkontrollplanen.

HSN 234-2023

Budgetprocessen

- **Säkerställ att aktuella styrdokument för nämndens budgetberedning finns inlagda i ledningssystem.**

Den av regionstyrelsen förändrade av budget- och planeringsprocessen ska beslutas och läggas in i ledningssystem. Utifrån att övergripande styrdokument uppdaterats kommer också hälso- och sjukvårdsnämndens styrdokument upprättas i ledningssystem.

- **Skriv till fullmäktige om nämnden bedömer att nämnden inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige. Lämna förslag på konkreta åtgärder så att fullmäktige får möjlighet att ingripa.**

Vad gäller revisorernas beskrivning om att hälso- och sjukvårdsnämnden är passiv och avsaknad av återkoppling till fullmäktige vid underskott anser nämnden att det inte är en fullständig bild.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid ett flertal tillfällen de senaste åren informerat regionfullmäktige om nämndens ekonomiska utmaningar utifrån fullmäktiges uppdrag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden instämmer i revisorernas iakttagelse att konkreta åtgärder ej tillhandahållits fullmäktige i samband med dessa skrivelser. Detta är en insats som kommer att kompletteras i eventuella kommande skrivelser till Regionfullmäktige.

HSN 312-2023

Personalkostnader

- **Säkerställ att det finns ett system för att göra prioriteringar som bygger på riskanalyser som visar att besparingar är möjliga att genomföra.**

Hälso- och sjukvårdsnämndens ambition är att ha relevanta uppföljningsbara åtgärdsplaner med hög kvalitet och med tydliga riskanalyser och att det är ett arbete som behöver utvecklas.

HSN 515-2023

Projektmedel

- **Säkerställ att det i delårsbokslut 2023 inte finns projektmedel i regionens balansräkning som saknar extern förpliktelse (d v s definitionen av skuld måste vara uppfylld). För följsamhet till RKR R17 måste**

anpassning göras redan i delårsbokslutet 2023. Felaktiga balanserade medel ska i redovisningen hanteras som rättelse av fel enligt RKR R12 och de upplysningskrav som finns ska följas.

- **Säkerställ att det vid varje bokslut, i enlighet med bokslutsanvisningarna, finns underlag för att styrka varje balanserat projekt och att alla projektledare och controllers är införstådda i innebörden av detta.**
- **Överväg om det behöver införas ytterligare kontroller för redovisning och hantering av projektmedel.**

Hälso- och sjukvårdsnämnden konstaterar att intern kontroll i form av kvalitetssäkring av bokslutsbilagor finns angiven i bokslutsanvisningarna. Kontroll genomförs av redovisningsenheten.

HSN 629-2023

- **stärk den interna kontrollen inom områden där brister identifierats i denna granskning.**

Gällande rekommendationen att stärka den interna kontrollen utifrån identifierade brister kommer detta på en övergripande nivå (för hela hälso- och sjukvårdsförvaltningen, inte bara för Barn- och ungdomscentrum) att beaktas vid framtagande av Hälso- och sjukvårdsnämnden interkontrollplan för 2024. Uppföljning av interkontrollplanen görs minst en gång per år, för vissa risker även i tertialrapportering.

HSN 119-2024

Regionvård

- **Följ upp vidtagna åtgärder för att säkerställa att de bidrar till förväntade effekter. Det är inte tillräckligt att nämnden följer upp att åtgärderna är genomförda. Nämnden behöver också följa upp åtgärdernas resultat.**

Nämnden avser att utifrån fastställd strategi och kommande handlingsplan för universitetssjukvården prioritera aktiviteter och utveckla former för uppföljning av dessa aktiviteter. för att säkerställa att åtgärder och aktiviteter går i önskad riktning. Det bör också beaktas att en stor del av uppföljningen av regionvården följs upp av NRF (Norra Regionförbundet) och delges nämnden.

HSN 121-2024

Produktions- och kapacitetsstyrning

- **Säkerställ att PKS börjar användas i vården. Nämnden bör löpande följa upp i vilken grad PKS används och vilka effekter som uppstår bland verksamheterna.**

PKS finns tillgängligt för nyttjande vid alla enheter. Fokus för stöd från PKS-teamet har under 2023 varit till opererande enheter. För att få korrekta data ur systemet krävs att alla enheter registrerar på samma sätt och med överenskommen terminologi. Följsamhet till detta är svårt att styra då systemet innebär manuell inmatning. Gemensamma processmöten mellan opererande enheter visar på vikten att respektive enhet säkrar att gemensamma överenskomna rutiner gäller och följsamheten blir succesivt allt bättre för att data ska kunna nyttjas för planering

Under 2024 kommer man vidare att arbeta fram fyra relevanta mått som ska följas i den löpande redovisningen.

Förvaltningschef kommer att redovisa verksamheternas nyttjandegrad i regelbunden rapportering till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

HSN 280-2024

Inköp och upphandling

- **Säkerställ att nämndens verksamheter får tillräckligt upphandlings- och inköpsstöd från regionstyrelsens förvaltning.**

Inköpsrådet som planeras inrättas förväntas ge stöd till nämndens verksamheter för strategisk viktiga avtal samt strategisk planering av inköp. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att upp följa arbetet om 6 månader.

- **Säkerställ och följ löpande upp att chefer och beställningsansvariga har tillräcklig kunskap om offentlig upphandling och offentliga inköp.**

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att utreda möjligheten att utöka chefsutbildningens innehåll till att även omfatta obligatorisk introduktion och utbildning om inköpsprocessen och regionens upphandlingsrutiner. Ett förslag är att göra en digital microutbildning likt den som nu ges i IT-säkerhet. Förtroendevalda ska också kunna använda utbildningen. Det behövs även en årlig dialog med verksamhetschefer i samband med befintliga chefsforum där representanter för inköp-upphandling kommer att bjudas in för information och dialog om LOU och inköpsprocesser.

HSN 281-2024

Samverkan vid utskrivning

De biståndsbeslut som fattas av kommunen har regionen inte rådighet över. Dock finns i den processen delbeslut vilka regionen påverkas av och som kan vara en bidragande orsak till att utskrivningsklara blir kvar på sjukhuset. Hälso- och sjukvårdsnämnden har för avsikt att föra en dialog om detta i samverkan med länets kommuner.

HSN 286-2024

För sent betalda fakturor

- **Säkerställ att det på verksamhetsnivå genomförs riskanalyser för attesteringsprocesser. Verksamheterna behöver bland annat analysera behovet av verksamhetsspecifika rutiner.**

Förbättringsåtgärderna som omfattar hela regionens attesteringsprocess innebär att

- rapport tas fram i ekonomisystemet (Unit4) på för sent betalade fakturor. Syftet med rapporten är att utgöra underlag för intern kontroll av attesteringsprocessen, samt utifrån bedömt behov genomföra utbildningsinsatser.
- För att undvika att attestanter som slutat ligger kvar i ekonomisystemet (Unit4) kompletteras valen av behörigheter till administrativa system hos Servicedesk Plus med Unit4

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att förutom detta i sitt arbete med tillsynsplan för intern kontroll överväga om det ska kompletteras med insatser avseende risk att leverantörsfakturor betalas efter förfallodatum.

HSN 377-2024

Kontroll över beslut

- **Genomför kontroller av hanteringen av beslut**

Nämnden är enig med revisorerna att följsamhet till rutin avseende beslut behöver kontrolleras. Ett möjligt sätt är att skapa en kontrollaktivitet i nämndens tillsynsplan. Nämnden arbetar med tillsynsplan för 2025 påbörjas i oktober med riskanalys. Därefter vidtar arbete med att föreslå hur riskerna ska hanteras, nämndens tillsynsplan beslutas därefter i början på året 2025.

HSN 382-2024

Skyddade personuppgifter

- **Säkerställa att verksamheterna genomför risk- och konsekvensanalyser avseende hanteringen av skyddade personuppgifter. Vid behov inkludera området i internkontrollplanerna.**

Idag finns styrning gällande risk- och konsekvensanalyser inom olika områden, bland annat informationssäkerhet. Där beskrivs att riskanalysen ska ta hänsyn till den informationssäkerhetsklassning som genomförts. Handlingsplan utifrån informationssäkerhetsklassning berör patienter med skyddade personuppgifter samt att personuppgifter ska skyddas i enlighet med gällande författningar.

Övergripande behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning lyfter specifikt fram skyddade personuppgifter som ett område att analysera. Den övergripande behovs- och riskanalysen kommer att ärvas ner till de specifika behovs- och riskanalyser som då också ska genomföras inom vårdverksamheterna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden avser att förtydliga styrningen för risk- och konsekvensanalyser för att säkerställa att perspektivet beaktas där området behöver analyseras, detta implementeras i styrning avseende riskanalyser kopplat till informationssäkerhet och dataskydd. Om och **på vilket sätt detta ska följas upp i internkontrollplanerna är något som utreds i nästa steg.**

HSN 450-2024

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet under 2023

- **Utveckla arbetet med intern kontroll**

Regionstyrelsen (RS) gav i februari 2024 regiondirektören (RD) ett uppdrag att genomföra en översyn av internkontrollen i syfte att få en mer ändamålsenlig internkontroll. Resultatet av översynen bör tydliggöra vilka huvudområden som internkontrollen ska omfatta, hur riskanalysen ska förbättras och hur processen ska införlivas i ordinarie process avseende ledning och styrning på ett mer ändamålsenligt sätt.